

állami ideológia értékrendjét hirdelve igyekeztek volna (egyébként mérsékelt eredménnyel) képezni a rendszer janicsárjait munkás és paraszt fiatalokból. Mert lehet ugyan, hogy Németh László elképzeléseinek egy része utópiáknak hat, de alapvetően fontos kérdésekre adott bennük választ. És ami megoldás utóbb született ezekre, az, ha részleteiben és gyakorlatában más is lett, mint amit ő elgondolt, de az általa vázolt irányban valósult meg. Az öt formális jogosítványok nélkül is legalább gimnáziumi katedrára állí-

tó Keresztury Dezső döntését indokolva, nem üres szólamként fogalmazott úgy három évtizeddel később, hogy „tudtam, hogy a teendőket nem lehet a valóságra meg az eszményekre egyaránt figyelő okos és felelős emberek nélkül elvégezni”.³¹

31 Keresztury Dezső: *Válasz egy félbemaradt jelentésre*. In: *A minőség forradalmára – In memoriam Németh László*. Monostori Imre szerk. Nap Kiadó, Budapest, 2001. 191.

MIKLYA ZSOLT

Tónusokkal játszó

Színelhagyottan, egy tónusokkal játszó világban. Mert játszanak, élnek, nézd, tisztább a fény, tisztább az árnyék. Ami színes volt egykor. Színes árnyékokból horgolt postáskesztyűd elveszett rég, ott maradt az őszben, levelek alatt várja a feltámadást, kibújnak-e belőle ujjai, megtalálja-e valaki az elveszettet.

A színek játszottak veled mindig is, legalább vedd észre most, ebben a kéretlen fényben. A redőnyrácsok közt átszűrődő hajnal sosem volt tisztább. Mindig belejátszott valami vajszín, opálosan, mintha búvópatakok titkát sugallná, a felszínre bukkanás áttetsző vágyát, nézz rajtam át, ne magadat lásd.

Szerelem idején elönt a sok szín, árad, nem tud apályról, apadásról. Beszáradt festékeiden csak nevet, nem mesterség, élet az, ami belőlem árad, hagyd a csodába, fogadd be inkább a csodát. Színek fogannak, és feledd csak, teremtőjük a fény, egyszer majd észreveszed úgyis a tónusokkal játszó világban színektől független fényértékeid.